

ПОЛОЖЕННЯ
про Центр електронного навчання
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

РОЗДІЛ 1. Загальні положення.

1.1. Це Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України та Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна і є документом, який регламентує діяльність Центру електронного навчання (далі – Центр) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (далі – Університет).

1.2. Центр є структурним підрозділом Університету, який створено наказом ректора на підставі рішення Вченої ради Університету відповідно до Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні (Затверджено 20.11.2000 р.) та Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №40 від 21.01.2004 р.

1.3. Центр підпорядкований ректору Університету, діє згідно з законом України «Про вищу освіту», Положенням про державний вищий навчальний заклад, іншими нормативними правовими актами, які регулюють навчання громадян України та іноземних громадян та статутом університету і цим Положенням.

1.4. Центр керується в своїй діяльності чинним законодавством України, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та цим Положенням.

1.5. Центр має свою печатку з назвою Центр.

1.6. Центр будує свою діяльність в межах Університету керуючись принципом поєднання організаційної єдності та самоврядування, який проявляється в організаційній незалежності Центру в межах визначених Статутом Університету та цим Положенням.

РОЗДІЛ 2. Цілі і задачі.

2.1. Головною метою Центру є розвиток освіти, науки і культури, з урахуванням досвіду відчизняних та світових університетів шляхом реалізації освітніх програм дистанційної освіти (довузівської, вищої, післядипломної), втілення сучасних технологій навчання.

2.2. Центр здійснює підготовку фахівців всіх рівнів кваліфікації і перепідготовку фахівців (включаючи керівні кадри) з ціллю:

- задовольнити потреби суспільства в кваліфікованих фахівцях з вищою професійною освітою, відповідаючих вимогам сучасного інформаційного суспільства, сучасного рівня інформаційних технологій освіти;

- поточну координацію робіт з розвитку дистанційної освіти в університеті, зокрема розроблення нормативно-правових документів щодо впровадження і діяльності системи дистанційної освіти, наукових основ дистанційного навчання, у тому числі технологій дистанційного навчання і його науково-методичного, системотехнічного, кадрового та матеріально-технічного забезпечення, а також розроблення критеріїв, засобів і систем контролю якості дистанційного навчання;
- здійснення освітньої діяльності за технологіями дистанційного навчання, у тому числі за спеціальностями, для яких дистанційні курси розроблені та пройшли ліцензування;
- апробацію нових дистанційних курсів, що пропонуються різними розробниками: кафедрами та окремими викладачами, в умовах реального навчального процесу;
- консультативну підтримку діяльності кафедр, структурних підрозділів та викладачів університету, установ та організацій щодо розроблення і впровадження ними в освітній процес технологій дистанційного навчання або їх окремих елементів;
- створення банку атестованих Центром дистанційних курсів;
- перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів з технологій дистанційного навчання на університетському та регіональному рівні;
- апробацію та впровадження новітніх методик організації навчального процесу за дистанційною формою та технологій дистанційного навчання;
- співпрацю з органами місцевого самоврядування з метою задоволення регіональних потреб у підготовці, перепідготовці та (або) розширенні профілю (підвищенні кваліфікації) кадрів;
- розроблення дидактичного та методичного забезпечення дистанційних курсів, а також створення цих курсів за визначеними напрямками підготовки;
- розроблення дистанційних курсів за базовими напрямками підготовки;
- участь у міжнародному співробітництві у сфері дистанційного навчання.
- задовольнити потреби особистості в інтелектуальному, культурному, духовному вдосконаленні, отриманні професійної освіти і кваліфікації.

2.3. Центр, здійснюючи організацію й проведення навчального процесу з використанням дистанційних освітніх технологій, вирішує наступні завдання:

- координація робіт із впровадження й використання дистанційних технологій у навчальному процесі університету;
- аналіз застосування й розробка рекомендацій з використання електронних освітніх ресурсів у навчальному процесі університету;
- організація навчання з використанням дистанційних технологій у сфері довузівської, вузівської й післядипломної освіти університету;
- розробка змісту компютерних навчальних програм, включаючи електронні підручники, тренажери, лабораторні практикуми й інш.;
- проведення науково-дослідних, проектних, маркетингових й інших робіт в області застосування дистанційних технологій у навчальному процесі;
- керівництво й науково-методичне забезпечення робіт зі створення механізму впровадження й застосування дистанційних технологій в освітньому процесі;
- розробка рекомендацій із застосування дистанційних технологій у навчальному процесі вузу в різних формах навчання.

2.4. Центр формує Банк атестованих дистанційних курсів в університеті, який є розподіленим інформаційним ресурсом, який розташований на серверах Центру з

централізованою системою віртуального керування ним та захисту від несанкціонованого доступу і копіювання інформації.

Атестація дистанційних курсів здійснюється експертною комісією Центру у порядку, що визначається окремим Положенням за поданням авторів дистанційних курсів чи осіб, які репрезентують їхні інтереси.

2.5. Базовою телекомунікаційною мережею СДН, що забезпечує реалізацію дистанційної форми навчання, є українська телекомунікаційна мережа закладів освіти і науки (мережа URAN), яка забезпечує для навчальних закладів та наукових установ України якісний високошвидкісний обмін інформацією та повноцінний доступ до глобальної мережі Інтернет.

Центр для здійснення дистанційного навчання, у разі необхідності, може створювати та використовувати власні корпоративні або інші телекомунікаційні мережі.

Вимоги до структури й формату навчальних курсів і керування ними формуються на основі міжнародних стандартів дистанційних курсів сформульованих в SCORM (Sharable Courseware Object Reference Model).

2.6. Центр організує проведення прикладних наукових досліджень в галузі дистанційного навчання, освіти шляхом творчої діяльності науково-педагогічних працівників і осіб, які навчаються, використання отриманих результатів в навчальному процесі.

2.7. Центр сприяє формуванню у осіб, які навчаються у системі дистанційної освіти в університеті, громадянську позицію, цінності правової, психологічної і професійної культури, сумлінне відношення до цінностей правової держави, честі та гідності громадянина.

2.8. Центр веде підготовку фахівців з вищою професійною освітою для органів державної влади, громадського самоврядування, для підприємств, організацій, установ і фірм всіх форм власності, митної і податкової служб, навчальних закладів.

2.9. Центр приймає участь в міжнародних проектах з дистанційного навчання, веде підготовку фахівців для іноземних держав.

РОЗДІЛ 3. Структура Центру.

3.1. Центр може проводити навчання за всіма формами дистанційного навчання, які передбачені Положенням про дистанційне навчання, затвердженим Міністерством освіти, науки молоді і спорту України (Наказ міністерства освіти і науки України №40 від 21.01.2004 р).

3.2. Структура Центру затверджується наказом ректора за поданням директора Центру.

3.3. Для забезпечення дистанційного навчання в університеті Центр співпрацює з факультетами та кафедрами та іншими структурними підрозділами університету, та організує вразі потреби тимчасові колективи, що працюють на умовах договорів підряду.

РОЗДІЛ 4. Управління Центром.

4.1. Управління Центром здійснюється у відповідності до діючого законодавства України, Статуту Університету і цього Положення. Основою управління Центру є суміщення прав керівництва Університету та керівництва Центру, розмежування повноважень, поєднання єдиноначальності та самоврядування.

4.2. Керівництво Центром здійснює директор, та науковий керівник Центру, які призначаються на посаду Ректором Університету.

На посаду директора призначаються особи, що мають науковий ступінь або вчене звання та, як правило, стаж керівної роботи у вищих навчальних закладах четвертого рівня акредитації не менше 3 років

4.3. Директор Центру підпорядковується ректору Університету і несе повну відповідальність за діяльність Центру. Директор Центру безпосередньо підпорядковується першому проректору університету.

4.5. Директор Центру безпосередньо керує навчальною, науковою, методичною, виховною та господарською роботою в Центрі.

Директор Центру в межах повноважень, які надані йому цим Положенням:

- діє згідно з чинним законодавством від імені Центру;
- представляє його в усіх органах, установах, організаціях, підприємствах;
- щорічно звітує Вченій раді університету (Координаційній раді університету з дистанційного навчання) про виконання своїх обов'язків;
- координує виконання програм та планів дистанційного навчання в університеті ;
- здійснює контроль за навчальним процесом та здійсненням всіх форм дистанційного навчання студентів;
- керує підготовкою структури та принципів навчальних занять та здійснює контроль за їх виконанням;
- організує контроль роботою студентів у системі дистанційного навчання;
- організує контроль за проведенням іспитів, державних екзаменів, заліків;
- візує проекти наказів про переведення студентів на старші курси, про видачу дипломів та присвоєння кваліфікації, про відрахування студентів за невиконання навчального плану та порушення умов контракту, про допуск до складання державного екзамену та захисту дипломних робіт, про затвердження тем дипломних робіт;
- погоджує заяви студентів про академічні відпустки та дозвіл на повторне навчання, зміни до індивідуального навчального плану та графіку навчального процесу, поновлення та переведення студентів, відрахування за власним бажанням;
- здійснює контроль за роботою по підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- здійснює загальне керівництво підготовкою підручників, навчальних та методичних посібників ;
- здійснює загальне керівництво проведенням зборів, наукових і науково-методичних засідань та конференцій, міжнародних конференцій;
- керує налагодженням зв'язків з іноземними партнерами з метою підготовки та підвищення кваліфікації фахівців для організацій та закладів України та для іноземних держав;
- готує штатний розпис за загальним та спеціальним фондами;
- погоджує направлення у відрядження працівників Центру та викладачів університету задіяних в системі дистанційного навчання;
- надає пропозиції щодо кандидатур заступників директора, яким можуть бути делеговані окремі повноваження директора;

- приймає участь у вирішенні питання кадрової політики, в тому числі прийому та звільнення працівників, укладання контрактів та трудових договорів.

В межах своєї компетенції директор Центру має право видавати розпорядження, які є обов'язковими для виконання всіма працівниками, студентами, Центру.

4.6. Науковий керівник визначає, відповідно до даного Положення, стратегію розробки програмного та системно-технічного забезпечення дистанційного навчання в університеті, конфігурацію платформи та оболонок. Застосованих в цьому процесі, напрямки їх адаптації до навчального процесу в університеті та їх вдосконалення.

РОЗДІЛ 5. Навчальна діяльність.

5.1. Навчальний процес в Центрі організується у відповідності до вимог Законів України «Про вищу освіту» та «Про освіту», Статуту Університету, Положення про організацію навчального процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна, затвердженого наказом від 28.07.2009 № 0501-1/138, Положенням про дистанційне навчання, затвердженим Міністерством освіти, науки, молоді і спорту України (Наказ міністерства освіти і науки України №40 від 21.01.2004 р) та цього Положення.

5.2. Метою навчального процесу в Центрі є підготовка фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня відповідно до стандартів вищої освіти на основі сучасних інформаційних технологій та форм дистанційного

5.3. Центр може забезпечувати навчання за всіма формами дистанційного навчання які застосовуються як в Україні, так і в відомих закордонних університетах,

5.4. Підготовка фахівців в Центрі здійснюється на основі ступеневої системи згідно з рівнем акредитації.

5.5. Навчальний процес за дистанційною формою навчання організується на підставі навчальних планів, що розроблені на основі галузевих стандартів вищої освіти при виконанні вимог до всіх елементів технології дистанційного навчання. Навчальний процес здійснюється підрозділами університету (факультетами, кафедрами тощо).

Навчальний процес у Центрі організується протягом навчального року по графіках, затверджених керівником Центра для всіх видів навчання.

Центр реалізує наступні освітні програми дистанційного навчання:

- вища освіта;
- післядипломна освіта;
- перепідготовка й підвищення кваліфікації;

Додаткова освіта, що включає програми довузівської підготовки, короткострокову професійну й інші підготовки.

5.6. Підготовка фахівців проводиться як за рахунок коштів державного бюджету, так і на договірних засадах з оплатою навчання юридичними або фізичними особами.

При цьому кількість студентів, які приймаються на навчання за рахунок коштів державного бюджету, загальні Умови прийому встановлюються Міністерством освіти і науки України, Правилами прийому до Університету.

Центр надає можливість особам, які мають вищу освіту, отримати другу вищу освіту.

Зарахування вступників на програми Центру проводиться наказом ректора Університету за рішенням Приймальної комісії Університету.

5.7. Навчальний процес в Центрі проходить з використанням наступних видів навчальної роботи: лекція, семінар, практичне заняття, лабораторна робота, індивідуальна робота,

консультація, самостійна робота, курсова робота, дипломна робота, іспит, залік. По рішенняню Вченої ради університету можуть бути застосовані інші види навчальної роботи.

5.8. Рівень знань студентів визначається оцінками за національною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано», «не зараховано», а також за шкалою ECTS.

Студенту, що отримав незадовільну оцінку за результатами підсумкового контролю, надається право двічі перескласти екзамен або залік до початку наступного семестру: перший раз - екзаменатору, вдруге - комісії, яка призначається директором Центру. При умові отримання незадовільної оцінки при складанні екзамену або заліку комісії, студент відраховується.

5.9. З метою цілеспрямованого безперервного підвищення професійних знань викладачів, вдосконалення їх педагогічної майстерності Центр здійснює організацію підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації викладацьких кадрів та кадрів управління в межах університету, регіону та України в цілому. План перепідготовки та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Центру затверджується Директором.

РОЗДІЛ 6. Наукова діяльність.

6.1. Наукова діяльність в Центрі є невід'ємною складовою освітньої діяльності та організується, здійснюється згідно з вимогами Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність» та інших нормативно-правових актів.

6.2. Наукова діяльність в Центрі керується науковим керівником Центру.

6.3. Основними завданнями і напрямками наукової діяльності є:

- забезпечення організаційної єдності навчального та наукового процесів;
- розвиток вітчизняної та світової науки;
- підвищення рівня дистанційної освіти і;
- забезпечення фундаментальної теоретичної основи практичної діяльності викладачів, студентів, аспірантів, докторантів;
- забезпечення можливості використання наукових досліджень в освітньої та практичної діяльності;
- поширення та пропаганда знань серед співробітників університету та населення, сприяння підвищенню рівня культури суспільства.

6.4. Центр здійснює наукову діяльність шляхом проведення досліджень, що мають теоретичне, методичне та прикладне значення у проблемах дистанційного навчання та його програмного та системотехнічного забезпечення.

Наукові дослідження проводяться:

- в межах курсових та дипломних робіт студентів;
- в межах наукових колективів та наукових творчих груп;
- в межах роботи над кандидатськими та докторськими дисертаціями;
- в межах написання наукових монографій, статей, наукових доповідей;

- в процесі підвищення кваліфікації та стажування;
- в ході участі у конференціях, форумах, симпозіумах, семінарах, тощо;
- в ході роботи по грантах та за угодами;
- в інших формах.

6.4. Суб'єктами наукової діяльності є науково-педагогічні працівники, студенти, аспіранти, докторанти.

6.6. Наукові дослідження проводяться як за власною ініціативою суб'єктів наукової діяльності, так і за замовленнями органів державної влади, органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів, комерційних структур та інших. Наукові дослідження можуть проводитися на договірній основі.

6.7. Центр має право залучати до участі у науково-дослідній діяльності працівників наукових установ відповідного профілю, співробітників органів державної влади та місцевого самоврядування, інших.

РОЗДІЛ 7. Міжнародна діяльність

7.1. Центр в галузі міжнародної діяльності в межах законодавства України, Статуту Університету має право:

- проводити навчання фахівців, громадян інших країн та підвищувати їх кваліфікацію в межах ліцензованих та акредитованих напрямків, спеціальностей, на основі ліцензованих курсів з дистанційного навчання;
- розробляти програми двостороннього (багатостороннього) обміну, аспірантами, докторантами та науково-педагогічними працівниками;
- вести з іноземними партнерами спільну навчальну діяльність, розробляти спільні навчальні програми на базі державних стандартів України, насамперед стандартів з дистанційного навчання;
- виконувати на підставі договорів, угод, протоколів тощо спільні науково-дослідні роботи з іноземними партнерами та іншими організаціями, а також проводити спільну роботу з іноземними партнерами у навчально-методичній галузі;
- направляти працівників, аспірантів за кордон;
- брати участь у міжнародних конференціях, програмах вдосконалення вищої освіти, системи та заходів дистанційного навчання, тощо;
- проводити з іноземними партнерами наукові конференції, симпозіуми, семінари та інші заходи;

7.2. Питання зарахування іноземних громадян, оформлення необхідних візових документів, інші питання, пов'язані із прийомом на дистанційне навчання іноземних громадян, вирішуються відповідними структурами Університету у порядку, передбаченому законодавством України.

РОЗДІЛ 8. Фінансування діяльності Інституту.

8.1. Фінансування діяльності Центру здійснюється за рахунок коштів загального та спеціального фондів державного бюджету, а також інших джерел не заборонених чинним законодавством.

РОЗДІЛ 9. Порядок реорганізації та ліквідації.

9.1. Ліквідація та реорганізація Центру здійснюється згідно із Статутом Університету.